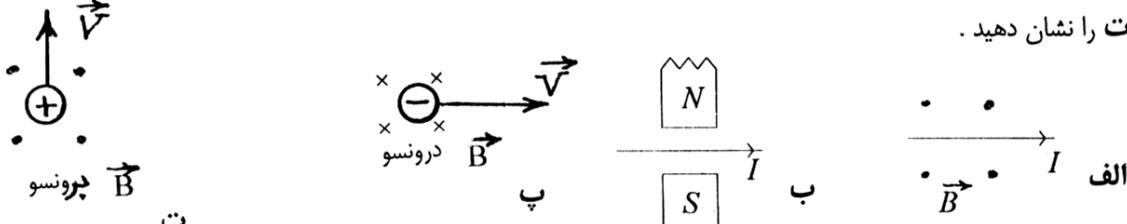
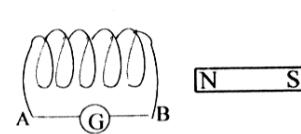
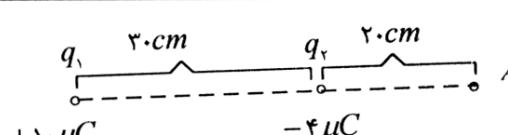
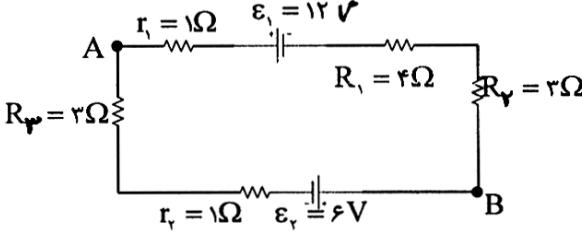

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	رشته: علوم تجربی	سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۷/۰۳/۱۳۸۲	سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)		
دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت خوداد ماه سال ۱۳۸۲			سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی

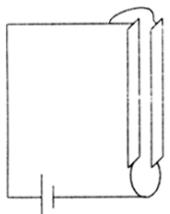
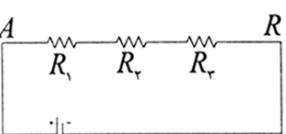
ردیف	سؤالات	نمره
۱	مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف - چگالی سطحی بار. پ - مواد فرو مغناطیسی. ب - پدیده فروشکست در خازن.	۲
۲	در جمله های زیر جاهای خالی را با عبارت های مناسب کامل کنید. الف - اختلاف پتانسیل الکتریکی بین دو نقطه، برابر تغییر یکای بار الکتریکی است، وقتی یکای بار از نقطه ای اول تا نقطه ای دوم جا به جا می شود. ب - بزرگی میدان مغناطیسی درون سیم‌له ای حامل جریان با نسبت و با نسبت دارد. پ - در جسم بارهای الکتریکی داده شده به جسم در محل داده شده، باقی می ماند. ت - خط های یک دیگر را قطع نمی کنند.	۰/۵
۳	الف - چگونگی القای مغناطیسی را در یک جسم بنویسید. ب - توضیح دهید، به وسیله‌ی رئوستا چگونه می توان شدت جریان را در مدار تغییر داد؟ پ - پیش بینی کنید اگر یک میله پلاستیکی باردار را به یک ورق کاغذ دفتر، نزدیک کنیم، چه روی میدهد؟ ت - چرا با فرسوده شدن باتری قلمی کافی پتانسیل باتری افزایش می یابد؟	۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵
۴	آزمایشی طراحی کنید که توسط آن بتوان نشان داد سیم های حامل جریان بر یک دیگر نیرو وارد می کنند. (شکل - شرح)	۱
۵	جهت نیروی الکترومغناطیسی وارد بر سیم های حامل جریان در شکل های الف و ب و نیروی وارد بر بارهای متحرک در شکل های پ و ت را نشان دهید. 	۱
۶	با توضیح کافی رابطه‌ی مقاومت معادل در اتصال متواالی مقاومت‌ها را به دست آورید.	۱
۷	در شکل مقابل اگر آهنربا را به سمت سیم‌له حرکت دهیم، با توضیح کافی جهت جریان القایی در سیم AB را مشخص کنید. برای اینکه جریان القایی را بیشتر کنیم دو راه را پیشنهاد کنید. 	۱
۸	در شکل رویه رو، اندازه‌ی برآیند میدان های الکتریکی را در نقطه‌ی A، حساب کنید و جهت میدان برآیند را نشان دهید. 	۱/۵
ادامه سوالات در صفحه دوم		

باسمہ تعالیٰ

سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)			
مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه	ساعت شروع: ۸ صبح	رئته: علوم تجربی	
تاریخ امتحان: ۱۷/۰۳/۱۳۸۲			
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت خوداد ماه سال ۱۳۸۲	
۲	<p>بزرگی میدان مغناطیسی حاصل از جریان I که از سیم نازک و بلند عبور می کند در نقطه D، به فاصله ۲ میلی متری از سیم</p> $\mu_0 = 4\pi \times 10^{-7}$ $\sin 90^\circ = 1$ <p>الف - شدت جریان عبوری از سیم چقدر است؟</p> <p>ب - اگر بار نقطه ای 4 m میکرو کولنی با سرعت $3 \times 10^4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ به موازات سیم در حرکت باشد، چه نیرویی برآن وارد می شود؟</p>	برابر $T = 2 \times 10^{-4}$ می باشد.	۹
۱	مقاومت سیم گرمادهی یک گرم کن برقی 50Ω و جریانی که از آن می گذرد برابر 4 آمپر است. انرژی مصرفی این گرم کن در مدت ۱۵ دقیقه، چند ژول است؟	۱۰	
۱/۵	خازنی به ظرفیت $2\mu\text{F}$ را با اختلاف پتانسیل 30 V و خازن دیگری به ظرفیت $5\mu\text{F}$ را با اختلاف پتانسیل 40 V پر کرده ایم. اگر هر یک از این خازن ها را از مدار اصلی جدا کنیم و صفحه های هم نام را به هم وصل کنیم، اختلاف پتانسیل دو سر مجموعه (بعد از اتصال) چند ولت است؟	۱۱	
۱/۵	در مدار شکل زیر، الف - شدت جریان چند آمپر است؟ ب - اختلاف پتانسیل دو سر مقاومت R_1 چقدر است؟		۱۲
۱/۵	پیچه ای شامل 1000 cm^2 سطح مقطع با مقاومت 50Ω دریک میدان مغناطیسی به گونه ای قرار دارد که خطوط میدان به سطح مقطع پیچه عمود می باشد. آهنگ تغییرات میدان مغناطیسی چگونه باشد تا جریانی به شدت 6 mA در پیچه القاء شود؟	۱۳	
۱	حلقه ای فلزی به شکل مربع مطابق شکل با سرعت ثابت وارد میدان مغناطیسی یکنواختی شده و از طرف دیگر ان خارج می شود. نمودار های تغییرات شاری که از حلقه می گذرد و نیروی محرکه ای القا شده در آن را به طور کیفی بر حسب زمان رسم کنید. 	۱۴	
۲۰	جمع نمرات	«موفق باشید»	

با اسمه تعالی

رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تاریخ/امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۷	سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت خوداد ماه سال ۱۳۸۲

ردیف	راهنمای تصحیح
۱	<p>الف - بار الکتریکی خالص موجود در واحد سطح خارجی جسم رسانا را چگالی سطحی بار الکتریکی می نامند. (۰/۵)</p> <p>ب - اگر اختلاف پتانسیل دو سر خازن را افزایش دهیم ، بار ذخیره شده در خازن نیز افزایش می یابد . اگر اختلاف پتانسیل از تعداد معینی بیشتر شود ، یک میدان الکتریکی بسیار قوی بین دو صفحه ایجاد می شود. این میدان الکتریکی باعث می شود که دی الکتریک خازن به طور موقت رسانا شود . در نتیجه خازن تخلیه می شود . ای پدیده را فروشکست می نامند . (۰/۵)</p> <p>پ - تعریف مواد فرومغناطیس (۰/۵)</p> <p>ت - یک هانری برابر ضریب خودالقایی سیم‌لوه ای است که هر گاه جریانی که از آن عبور می کند با آهنگ یک آمپر بر ثانیه تغییر کند، نیروی محرکه ای برابر یک ولت آن القا شود . (۰/۵)</p>
۲	<p>الف - انرژی پتانسیل الکتریکی ، مثبت هر مورد (۰/۲۵)</p> <p>ب - شدت جریان ، مستقیم ، طول سیم‌لوه ، وارون (۰/۲۵)</p> <p>ت - میدان الکتریکی (۰/۲۵)</p>
۳	<p>الف - وقتی که آهنربا در نزدیکی یک قطعه ای آهنی قرار می گیرد در قطعه ای آهن خاصیت مغناطیسی القا می شود . خاصیت مغناطیسی طوری القا می شود ، که در نزدیکی قطب آهنربا قطب مخالف آهنربا در قطعه ای آهن پدید می آید . این پدیده را القای خاصیت مغناطیسی می نامند . (۰/۵)</p> <p>ب - افزایش مقاومت رئوستا شدت جریان در مدار کاهش و با کاهش مقاومت رئوستا شدت جریان در مدار افزایش می یابد . (۰/۵)</p> <p>پ - کاغذ را جذب می کند (۰/۵)</p> <p>ت - مقاومت درونی آن افزایش می یابد ، با توجه به رابطه $I = \frac{F}{R}$ افت پتانسیل ، اگر شدت جریان ثابت باشد چون R زیاد شده ، افت پتانسیل زیاد می شود (۰/۵)</p>
۴	مطابق شکل دو ورق آلمینیومی نازک به جریان الکتریکی وصل می کنیم ، ملاحظه می کنیم به یکدیگر نیرو وارد می کنند . (۰/۷۵)
	 <p>رسم شکل (۰/۲۵)</p>
۵	<p>الف - پائین سو (۰/۲۵)</p> <p>ب - درونسو $\otimes F$ (۰/۲۵)</p> <p>پ - سمت راست (۰/۲۵)</p> <p>ت - پائین سو (۰/۲۵)</p>
۶	<p>در به هم بستن مقاومت ها به طور متواالی ، شدت جریان در تمام مقاومت ها یکسان (۰/۲۵)</p> <p>$V = V_1 + V_2 + V_3 + \dots$ (۰/۲۵)</p> <p>وقتی در مدار به جای مقاومت های متواالی مقاومت R قرار می گیرد خواهیم داشت :</p> $IR = I(R_1 + R_2 + R_3 + \dots) \quad (۰/۲۵)$ <p>A </p> <p>و از آنجا می توان نوشت : $R = R_1 + R_2 + R_3 + \dots$ (۰/۲۵)</p>

ادامه در صفحه دوم

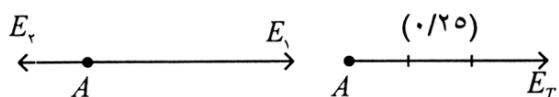
با سمه تعالی

رئسته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۷	سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۸۲

با توجه به قانون القای فارادی و قانون لنز جهت جریان القایی از A به B خواهد بود (۰/۵)

- الف- قوی تر کردن آهنربا (۰/۲۵)
ب- افزایش تعداد دور های سیموله (۰/۲۵)
پ- افزایش سرعت حرکت آهنربا (۰/۲۵)

۷

۸

$$\begin{aligned} E_1 &= \frac{Kq_1}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 1.0 \times 10^{-6}}{(0.5)^2} = 36 \times 10^4 \text{ N/C} \quad (0/25) \\ E_2 &= \frac{Kq_2}{r^2} = \frac{9 \times 10^9 \times 4 \times 10^{-6}}{(0.2)^2} = 9 \times 10^5 \text{ N/C} \quad (0/25) \\ E_T &= E_2 - E_1 = (9 - 3/6) \times 10^5 \text{ N/C} = 5/4 \times 10^5 \text{ N/C} \quad (0/25) \end{aligned}$$

الف - تبدیل واحدها (۰/۲۵)

۹

$$\begin{aligned} B &= \frac{\mu_0 I}{2\pi R} \quad (0/25) \\ I &= \frac{2\pi \times 2 \times 10^{-3} \times 2 \times 10^{-4}}{4\pi \times 10^{-7}} = 2A \quad (0/25) \end{aligned}$$

- ب

$$\theta = 90^\circ \quad (0/25)$$

$$\sin \theta = 1$$

$$F = qVB \sin \theta \quad (0/25)$$

$$F = 4 \times 10^{-6} \times 3 \times 10^4 \times 2 \times 10^{-4} \times 1 \quad (0/25)$$

$$F = 24 \times 10^{-6} \text{ N} \quad (0/25)$$

$$u = RI^2 t \quad (0/25) \quad u = 50 \times 16 \times (15 \times 6) \quad (0/25) \quad u = 72000 \quad (0/25)$$

۱۰

$$\begin{aligned} V_{مشترک} &= \frac{Q_2 + Q_1}{C_1 + C_2} = \frac{C_2 V_2 + C_1 V_1}{C_1 + C_2} = \frac{200 + 60}{2+5} = \frac{260}{7} \quad (0/25) \\ &\quad (0/25) \quad (0/25) \quad (0/25) \end{aligned}$$

۱۱

ادامه در صفحه سوم

باسمه تعالی

رشته: علوم تجربی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: فیزیک (۳) و آزمایشگاه
تاریخ امتحان: ۱۳۸۲/۰۳/۱۷	سال سوم آموزش متوسطه سالی - واحدی (۲۰ نمره ای)
سازمان آموزش و پرورش شهر تهران اداره سنجش و ارزشیابی تحصیلی	دانش آموزان و داوطلبان آزاد شهر تهران درنوبت خوداد ماه سال ۱۳۸۲

۱۲

$$I = \frac{\varepsilon_1 + \varepsilon_2}{R_1 + R_2 + R_3 + r_1 + r_2} \quad (0/5)$$

$$I = \frac{12+6}{12} = 1/5 A \quad (0/25)$$

$$(0/25)$$

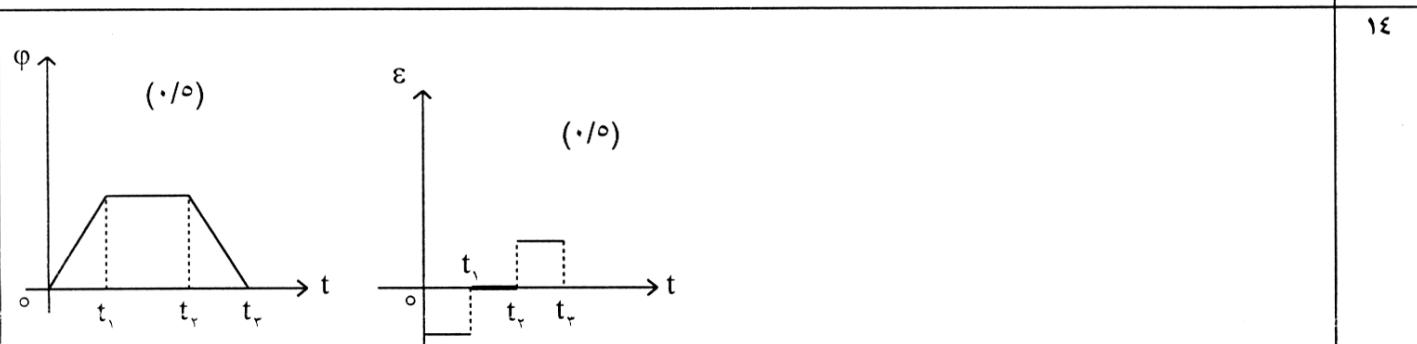
$$V_1 = R_1 I = 4 \times 1/5 = 6 \quad (0/5)$$

۱۳

$$\varepsilon = IR \quad (0/25) \quad \varepsilon = 6 \times 10^{-3} \times 10 = 6 \times 10^{-2} V \quad (0/25)$$

$$\varepsilon = -NA \frac{\Delta B}{\Delta t} \quad (0/5) \quad \left| \frac{\Delta B}{\Delta t} \right| = \frac{\varepsilon}{NA} = \frac{6 \times 10^{-2}}{1000 \times 50 \times 10^{-4}} \quad (0/25)$$

$$\frac{\Delta B}{\Delta t} = 1/2 \times 10^{-2} \frac{T}{s} \quad (0/25)$$

همکاران گرامی با عرض سلام و خسته نباشد
لطفاً برای روش های حل درست دیگر نیز نمره کافی منظور بفرمائید . با تشکر